

**Nota - 1 Polityka rachunkowości Funduszu****1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI****a) ujawniania i prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym**

Ewidencja oraz wycena aktywów i pasywów Funduszu prowadzona jest w oparciu o obowiązujące ustawy i rozporządzenia a w szczególności:

- I. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.) („Ustawa”),
- II. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. Nr 249 poz. 1859 z późn. zm.) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych („Rozporządzenie”),
- III. statucie Funduszu („Statut”),
- IV. Ustawa o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi z dnia 27 maja 2004 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 681) („Ustawa o Funduszach”),
- V. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2017 roku (Dz. U. poz. 1444 z późn. zm.) w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych („Rozporządzenie o Funduszach”).

**2. UJAWNIANIE I PREZENTACJA INFORMACJI W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM**

Sprawozdanie finansowe sporządzone jest w języku polskim i w walucie polskiej.

Wartości w sprawozdaniu zaprezentowane zostały w zaokrągleniu do tysięcy złotych za wyjątkiem wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny oraz wyniku z operacji przypadającego na certyfikat inwestycyjny wykazanej z dokładnością do 0,01 złotego.

Liczba certyfikatów inwestycyjnych podana została w sztukach.

Księgi rachunkowe Funduszu obejmują elementy określone w art. 13 ust. 1 Ustawy oraz rejestr certyfikatów inwestycyjnych.

Podstawą zapisów w księgach rachunkowych Funduszu są dowody księgowe spełniające warunki określone w Ustawie, a w szczególności w art. 21 Ustawy. Papiery wartościowe wprowadzane są do i wycofywane są z portfela papierów wartościowych Funduszu na podstawie potwierdzeń zawarcia transakcji.

**3. UJMOWANIE W KSIĘGACH RACHUNKOWYCH OPERACJI DOTYCZĄCYCH FUNDUSZU**

Operacje dotyczące Funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą.

Nabyte składniki lokat ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia.

Składniki lokat nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.

Składniki lokat Funduszu otrzymane w zamian za inne składniki mają przypisaną cenę nabycia wynikającą z ceny nabycia tych składników lokat, w zamian za które zostały otrzymane, skorygowaną o ewentualne dopłaty lub otrzymane przychody pieniężne.

Zysk lub stratę ze zbycia lokat, za wyjątkiem składników lokat będących przedmiotem transakcji, o których mowa w § 27 i 28 Rozporządzenia, wylicza się metodą „najdroższe sprzedaje się jako pierwsze”, polegającą na przypisaniu sprzedanym składnikom najwyższej ceny nabycia danego składnika lokat, a w przypadku składników wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia - oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, najwyższej bieżącej wartości księgowej.

W przypadku wygaśnięcia zobowiązań z tytułu wystawionych opcji uznaje się, że wygaśnięciu podlegają kolejno te zobowiązania, z tytułu których zaciągnięcia otrzymano najniższą premię netto.

Zysk lub stratę ze zbycia walut wylicza się zgodnie z metodą „najdroższe sprzedaje się jako pierwsze”.

W przypadku gdy jednego dnia dokonuje się transakcji zbycia i nabycia danego składnika lokat, w pierwszej kolejności ujmuje się nabycie danego składnika.

Przysługujące prawo poboru akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs nieuwzględniający wartości tego prawa poboru.

Niewykonane prawo poboru akcji uznaje się za zbyte, według wartości równej zero, w dniu następnym po dniu wygaśnięcia tego prawa.

Należną dywidendę z akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs rynkowy nieuwzględniający wartości tego prawa do dywidendy. Dywidenda od akcji, dla których depozyt prowadzony jest w KDPW (Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych) ujmowana jest w księgach na podstawie uchwały KDPW.

Dywidenda od pozostałych papierów udziałowych ujmowana jest w księgach na podstawie dokumentu wystawionego przez emitenta (uchwała walnego zgromadzenia/zgromadzenia wspólników, zawiadomienie) w dniu następnym po dniu ustalenia prawa do dywidendy.

W przypadku otrzymania informacji o ustalaniu prawa do dywidendy po terminie określonych powyżej dywidendę ujmuje się w księgach niezwłocznie po powzięciu przez Fundusz informacji o tym fakcie. Przychody z tytułu dywidendy ujmuje się w kwocie brutto tzn. bez uwzględnienia obciążeń podatkowych. Kwota potrąconego podatku, właściwa według odpowiednich przepisów stanowi koszt Funduszu. Kwota potrąconego podatku, która na podstawie odpowiednich przepisów prawa zostanie zwrócona Funduszowi stanowi należność Funduszu. Podatek należny ujmowany jest w księgach pierwszego dnia, kiedy zostanie w sposób wiarygodny ustalona jego wysokość.

Przysługujące prawo poboru akcji nienotowanych na aktywnym rynku oraz prawo do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu ustalenia tych praw.

Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny lokat wpływa na wzrost (spadek) wyniku z operacji.

Nabycie albo zbycie składników lokat przez Fundusz ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu w dacie zawarcia umowy.

Składniki lokat nabyte albo zbyte przez Fundusz w Dniu Wyceny po określonej w statucie Funduszu godzinie, o której Fundusz określa ostatnie dostępne kursy lokat notowanych na aktywnym rynku, oraz składniki, dla których we wskazanym momencie brak jest potwierdzenia zawarcia transakcji, uwzględnia się w najbliższej wycenie aktywów Funduszu i ustaleniu jego zobowiązań.

Operacje dotyczące Funduszu ujmuje się w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Funduszu.

Jeżeli operacje dotyczące Funduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ogłasza kursu, ich wartość należy określić w relacji do wskazanej przez Fundusz waluty, dla której ogłoszony jest średni kurs przez Narodowy Bank Polski.

Niezależnie od postanowień o których mowa powyżej, w przypadku funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 13 Ustawa o Funduszach, przeliczenia, o którym mowa powyżej, dokonuje się na walutę, w której wyceniane są aktywa i ustalane zobowiązania Funduszu, stosując odpowiednio zasady, o których mowa powyżej.

Przychody z lokat obejmują w szczególności:

- a) dywidendy i inne udziały w zyskach;
- b) przychody odsetkowe;
- c) przychody związane z posiadaniem nieruchomości;
- d) dodatnie saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych.

Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych, wycenianych w wartości godziwej, nalicza się zgodnie z zasadami ustalonymi dla tych papierów wartościowych przez emitenta.

Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Koszty odsetkowe z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz rozlicza się w czasie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Odsetki od depozytów, obligacji oraz innych dłużnych papierów wartościowych, sald dodatnich na rachunkach bankowych oraz kredytów i pożyczek ujmuje się w księgach memoriałowo, proporcjonalnie do częstotliwości dokonywania wyceny aktywów Funduszu.

Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, na podstawie potwierdzenia zawarcia lokaty w dniu następnym po dniu zawarcia.

W przypadku sprzedaży odsetek z konta „należności odsetki” wyksięgowywana jest kwota odsetek przypadająca na dzień rozliczenia transakcji.

W przypadku transakcji zawartych na rynku regulowanym:

- a) przy sprzedaży - różnica pomiędzy wartością odsetek należnych na dzień transakcji a odsetkami należnymi na dzień rozliczenia transakcji jest księgowana,
- b) proporcjonalnie do dnia rozliczenia transakcji włącznie, zgodnie z okresem powstania przychodu odsetkowego,
- c) przy zakupie - kwota odsetek należnych na dzień rozliczenia transakcji ujmowana jest na koncie „należności - odsetki”. Pierwszym dniem naliczania odsetek w przychody Funduszu jest następny dzień po dniu rozliczenia transakcji.

W przypadku sprzedaży kuponowych papierów wartościowych w okresie pomiędzy dniem ustalenia praw do odsetek a dniem wypłaty odsetek:

- a) odsetki w wysokości odsetek skumulowanych na dzień rozliczenia transakcji sprzedaży od posiadanej liczby obligacji nie są zdejmowane z konta „należności- odsetki”,
- b) odsetki w wartości będącej iloczynem liczby obligacji oraz przyrostu dziennego odsetek dla danej obligacji ujmowane są w przychody Funduszu aż do ostatniego dnia okresu odsetkowego włącznie.

W przypadku zakupu kuponowych papierów wartościowych w okresie pomiędzy dniem ustalenia praw do odsetek a dniem wypłaty odsetek - odsetki naliczane są począwszy od pierwszego dnia kolejnego okresu kuponowego.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się w kwocie brutto tzn. bez uwzględnienia obciążeń podatkowych. Kwota potrąconego podatku, właściwa według odpowiednich przepisów stanowi koszt Funduszu. Kwota potrąconego podatku, która na podstawie odpowiednich przepisów prawa zostanie zwrócona Funduszowi stanowi należność Funduszu. Podatek należny ujmowany jest w księgach pierwszego dnia, kiedy zostanie w sposób wiarygodny ustalona jego wysokość.

Koszty Funduszu obejmują w szczególności:

- a) koszty odsetkowe;
- b) koszty związane z posiadaniem nieruchomości;
- c) ujemne saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych.

Rodzaje kosztów pokrywanych przez Fundusz oraz limity kosztów, w tym również rodzaje wynagrodzenia Towarzystwa, ich wysokość oraz sposób naliczania określa Statut Funduszu.

W przypadku kosztów Funduszu tworzy się rezerwę na przewidywane wydatki. Płatności z tytułu kosztów Funduszu zmniejszają uprzednio utworzoną rezerwę.

Preliminarz kosztów powinien zawierać pozycje w wysokości uzasadnionej, ustalone na podstawie stawek okresowych odpowiednio do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny.

Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa albo wydania lub wykupienia Certyfikatów Inwestycyjnych, przy

zastosowaniu Wartości Aktywów Netto na jednostkę uczestnictwa albo na Certyfikat Inwestycyjny. Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto na jednostkę uczestnictwa albo na Certyfikat Inwestycyjny w określonym Dniu Wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z tymi wpłatami lub wypłatami.

#### 4. METODY WYCENY AKTYWÓW

##### **Wycena Aktywów. Rynek aktywny. Wycena składników lokat notowanych na aktywnym rynku.**

Aktywa Funduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu ustala się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Aktywa Funduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej.

Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu oraz ustala Wartość Aktywów Netto Funduszu oraz Wartość Aktywów Netto na Certyfikat Inwestycyjny lub jednostkę uczestnictwa w Dniach Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, z zachowaniem zasad określonych w statucie Funduszu i polityce rachunkowości.

Wartość Aktywów Netto Funduszu ustala się pomniejszając wartość Aktywów Funduszu o zobowiązania Funduszu.

Wartość Aktywów Netto Funduszu na Certyfikat Inwestycyjny lub jednostkę uczestnictwa jest równa Wartości Aktywów Netto w Dniu Wyceny podzielonej przez liczbę istniejących, tzn. wyemitowanych i nieumorzonych, Certyfikatów Inwestycyjnych lub jednostek uczestnictwa, w tym Dniu Wyceny.

Za rynek aktywny uznaje się rynek na którym transakcje dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczyć bieżących informacji na temat cen tego składnika aktywów lub zobowiązania, w tym rynki giełdowe, rynki pośredników, rynki brokerskie i rynki transakcji bezpośrednich, które cechują się taką częstotliwością i wolumenem.

Klasyfikacja składników aktywów do rynku aktywnego wykonywana jest przez zewnętrznego podmiot wyceniający i przekazywana Towarzystwu oraz Księgowości Funduszu.

Zewnętrzny podmiot wyceniający prowadzi listę aktywnych rynków. Lista jest aktualizowana w oparciu o klasyfikację, o której mowa powyżej.

W przypadku nabycia nowego papieru wartościowego do portfela lokat Księgowość Funduszu zwraca się o zaklasyfikowanie papieru wartościowego do zewnętrznego podmiotu wyceniającego. Informacja o zaklasyfikowaniu nabytego papieru wartościowego przekazywana jest do Księgowości Funduszu nie później niż do godziny 11:00 w dniu wyceny, pod warunkiem, że informacja o konieczności zaklasyfikowania papieru danego papieru została przekazana zewnętrznemu podmiotowi wyceniającemu nie później niż do godziny 10:00 w dniu wyceny.

W celu określenia aktywności danego rynku, brane są pod uwagę następujące aspekty:

- a) badanie aktywności rynkowej pod kątem dostatecznego wolumenu;
- b) badanie aktywności rynkowej pod kątem dostatecznej częstotliwości.

Klasyfikacja instrumentu do rynku aktywnego następuje jeżeli spełnione zostaną poniższe kryteria:

- a) w przypadku udziałowych papierów wartościowych: występowanie obrotu dla danego składnika aktywów w miesiącu poprzedzającym wybór rynku aktywnego w wysokości nie mniejszej niż 200 tysięcy złotych bądź w wysokości odpowiadającej tej kwocie w przypadku instrumentów notowanych w walucie innej niż złoty (w przypadku instrumentów notowanych w walutach innych niż polski złoty do wyliczenia wartości obrotu przyjmuje się średni kurs danej waluty z badanego okresu),
- b) w przypadku dłużnych papierów wartościowych: występowanie obrotu dla danego składnika aktywów w miesiącu poprzedzającym wybór rynku aktywnego w wysokości nie mniejszej niż 200 tysięcy złotych bądź w wysokości odpowiadającej tej kwocie w przypadku instrumentów notowanych w walucie innej niż złoty (w przypadku instrumentów notowanych w walutach innych niż polski złoty do wyliczenia wartości obrotu przyjmuje się średni kurs danej waluty z badanego okresu),

Ustalenie aktywności rynkowej pod kątem dostatecznej częstotliwości, w zakresie instrumentów stanowiących Aktywa Funduszu sporządzane jest na podstawie liczby sesji w miesiącu poprzedzającym wybór rynków, w których zawarto transakcje na danym papierze wartościowym. Liczba takich sesji nie może być mniejsza niż 7 (słownie: siedem).

W przypadku papierów dłużnych skarbowych rynkiem aktywnym jest Rynek Treasury BondSpot Poland z uwagi na hurtowy charakter.

Rynkiem aktywnym dla papierów dłużnych wyemitowanych poza granicami RP jest rynek Bloomberg BGN (Bloomberg Generic Price - BGN jest ceną złożoną, ustalaną w czasie rzeczywistym, opartą na wykonywalnych i orientacyjnych kwotowaniach od wielu dealerów, wskazuje ona dostępne ceny tworzące konsensus rynkowy).

W przypadku kontraktów futures, opcji lub innych instrumentów pochodnych notowanych na rynku giełdowym, rynek uznaje się za aktywny o ile w miesiącu poprzedzającym badanie aktywności rynku występował obrót tymi instrumentami.

W przypadku jednostek uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych, ETF, tytułów uczestnictwa emitowanych przez fundusze zagraniczne i tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą oraz innych instrumentów o podobnej charakterystyce, o ile nie są one notowane, a informacje o ich cenie publikowana są przez organ zarządzający, przyjmuje się, że występuje dla nich aktywny rynek, w przypadku gdy instrumenty takie są notowane prowadzone jest badanie aktywności rynkowej według zasad opisanych powyżej.

Bony skarbowe bez względu na rynek i segment notowań klasyfikowane są do rynku nieaktywnego.

W przypadku instrumentów dopuszczanych do obrotu na rynku po raz pierwszy, do momentu dopuszczenia do obrotu instrumenty takie klasyfikowane są do rynku nieaktywnego. W momencie dopuszczenia do obrotu oraz w okresie pomiędzy pierwszym dniem notowania a końcem miesiąca, w którym wystąpił pierwszy dzień notowania takich instrumentów na rynku instrumenty te klasyfikowane są do rynku aktywnego. Badanie

spełnienia aktywności następuje począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło pierwsze notowanie takiego instrumentu, przy czym jeżeli instrument taki nie spełnia kryteriów aktywności uznaje się, że rynek jest aktywny jeżeli średnia dzienna wartość obrotu w okresie pomiędzy dopuszczeniem do obrotu a końcem miesiąca wynosi co najmniej 10 tysięcy złotych bądź wartość odpowiadająca tej kwocie w przypadku instrumentów notowanych w walucie innej niż złoty (w przypadku instrumentów notowanych w walutach innych niż polski złoty do wyliczenia wartości obrotu przyjmuje się średni kurs danej waluty z badanego okresu).

Analiza aktywności rynku przeprowadzana jest na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego i obowiązuje przez cały następny miesiąc kalendarzowy o ile nie wystąpią przesłanki do zaprzestania kwalifikowania danego rynku jako aktywnego dla danego instrumentu finansowego. W szczególności taką przesłanką może być zawieszenie obrotu na danym instrumencie finansowym.

W przypadku posiadania przez Fundusz instrumentów finansowych różniących się seriami, prawami np. statusem dopuszczenia do obrotu giełdowego lub rejestracją w sądzie analiza aktywności rynku przeprowadzana jest dla każdej serii oddzielnie.

Instrumenty finansowe, które są notowane na więcej niż jednym rynku aktywnym wycenia się w oparciu o ceny z rynku głównego. Rynek główny określa się w oparciu o wolumen obrotu na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego;

W przypadku braku możliwości dokonania wyboru rynku głównego w oparciu o wolumen obrotu, wyboru rynku głównego dokonuje się w oparciu kolejno o następujące kryteria:

- a) liczbę zawartych transakcji na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego,
- b) ilość danych akcji wprowadzonych do obrotu na danym aktywnym rynku, o ile takie informacje dostępne są w serwisach Bloomberg lub Refinitiv;
- c) kolejność wprowadzenia danego papieru wartościowego do obrotu na poszczególnych rynkach, o ile takie informacje dostępne są w serwisach Bloomberg lub Refinitiv;
- d) możliwość dokonania przez Fundusz transakcji na danym rynku. W przypadku zastosowania tego kryterium zarządzający danym Funduszem obowiązany jest przekazać do zewnętrznego podmiotu wyceniającego pisemną informację zawierającą listę rynków, na których Fundusz może zawierać transakcje na składniku lokat.

Rynkiem głównym dla polskich obligacji skarbowych niewyemitowanych poza granicami RP dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury BondSpot Poland jest Treasury BondSpot Poland.

Rynkiem głównym dla papierów dłużnych wyemitowanych poza granicami RP jest rynek Bloomberg BGN, o ile dla danego papieru podawane są kwotowania w tym serwisie.

W przypadku gdy składnik lokat dopuszczony jest do notowania na rynku w trakcie bieżącego miesiąca kalendarzowego rynkiem głównym jest rynek, na którym wystąpił największy obrót w pierwszym dniu notowania.

W przypadku gdy składnik lokat przestaje być przedmiotem obrotu na rynku aktywnym do jego wyceny ma zastosowanie metodologia wyceny dla nienotowanych na aktywnym rynku składników lokat (począwszy od zmiany rynku do momentu przygotowania modelu wyceny takiego instrumentu, jednak nie dłużej niż do 5 dni roboczych od dnia zmiany rynku wycena takiego instrumentu ustalana jest jako ostatni przyjęty kurs z Dnia Wyceny);

W przypadku gdy składnik lokat, który został nabyty do portfela nie jest przedmiotem obrotu na aktywnym rynku w chwili nabycia, to do momentu przygotowania modelu, jednak nie dłużej jak przez 5 dni roboczych od dnia nabycia składnik ten wyceniany jest w cenie nabycia.

Aktywa Funduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu ustala się w dniu wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej.

Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dana lokata mogłaby zostać wymieniona na warunkach normalnej transakcji rynkowej, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązanymi ze sobą stronami. Wartość godziwą instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie na aktywnym rynku stanowi cena rynkowa pomniejszona o koszty związane z przeprowadzeniem transakcji, gdyby ich wysokość była znacząca.

Za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą składnika lokat uznaje się:

- a) Cenę z aktywnego rynku (poziom 1 hierarchii wartości godziwej);
- b) Cenę otrzymaną przy zastosowaniu modelu wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na aktywnym rynku w sposób bezpośredni lub pośredni (poziom 2 hierarchii wartości godziwej);
- c) Wartość godziwą ustaloną za pomocą modelu wyceny opartego o nieobserwowalne dane wejściowe do modelu (poziom 3 hierarchii wartości godziwej).

Wartość godziwą składników lokat notowanych na aktywnym rynku wyznacza się w następujący sposób:

- a) w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań ciągłych, w którym wyznaczany i ogłaszany jest kurs zamknięcia – w oparciu o kurs zamknięcia, a przypadku braku kursu zamknięcia według kursu ostatniej transakcji z danego dnia wyceny lub innej ustalonej przez rynek wartości stanowiącej odpowiednik kursu zamknięcia,
- b) w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań ciągłych bez odrębnego wyznaczania kursu zamknięcia – w oparciu o ostatni kurs transakcyjny na danym rynku na sesji głównej dostępny o godzinie 23:00 czasu polskiego, z zastrzeżeniem, że jeżeli na aktywnym rynku organizowana jest sesja fixingowa, to do wyceny składnika lokat korzysta się z kursu fixingowego,
- c) w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań jednolitych – w oparciu o ostatni kurs ustalony w systemie kursu jednolitego,
- d) w przypadku obligacji emitowanych przez Skarb Państwa - według kursu drugiego fixingu na Treasury BondSpot Poland, a w przypadku, gdy na drugim fixingu nie zostanie ustalony kurs, kolejno według kursu ostatniej transakcji lub kursu ustalonego na pierwszym fixingu na Treasury BondSpot Poland,

W przypadku jednostek uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych, ETF, tytułów uczestnictwa emitowanych przez fundusze zagraniczne i tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania

mające siedzibę za granicą nienotowanych na rynku aktywnym cena ustalana jest zgodnie z wartością opublikowaną przez organ zarządzający.

Kontrakty terminowe notowane na aktywnym rynku, wycenia się według ostatniego dostępnego na moment wyceny kursu rozliczeniowego ustalonego na aktywnym rynku.

Odsetki od dłużnych papierów wartościowych nalicza się zgodnie z zasadami ustalonymi przez emitenta, przy czym wartości podane do wiadomości publicznej lub dostępne w serwisach informacyjnych traktuje się jako nadrzędne.

W przypadku obligacji notowanych dotychczas na aktywnym rynku, niezależnie od ich emitenta, a których notowania zostały zakończone z uwagi na termin do ich wykupu, stosuje się cenę z ostatniego dnia notowania na aktywnym rynku, jednak nie dłużej niż przez kolejnych czternaście dni kalendarzowych od dnia ostatniego notowania (włącznie z tym dniem) oraz z zastrzeżeniem, że cena z ostatniego notowania nie była niższa niż 98% wartości nominalnej obligacji. W przypadku gdy cena, o której mowa w zdaniu poprzedzającym byłaby niższa, stosuje się cenę uzyskaną z użyciem modelu wyceny.

#### **Wycena Aktywów. Wycena składników lokat nienotowanych na aktywnym rynku.**

W przypadku Aktywów i zobowiązań finansowych dla których nie istnieje Aktywny Rynek do wyceny stosuje się model wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne w sposób bezpośredni lub pośredni (poziom 2 hierarchii wartości godziwej) a w przypadku braku takich danych, za pomocą modelu wyceny opartego o dane nieobserwowalne (poziom 3 hierarchii wartości godziwej). W takim przypadku stosuje się metody i modele wskazane w załącznikach do „ZASAD I PROCEDUR WYCENY NIENOTOWANYCH NA AKTYWNYM RYNKU SKŁADNIKÓW LOKAT FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH ZARZĄDZANYCH PRZEZ ORIGIN TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.”

Modele wyceny:

- a) będą stosowane w sposób ciągły. Każda zmiana modelu wyceny będzie publikowana w sprawozdaniu finansowym Funduszu przez dwa kolejne lata,
- b) stosuje się spójnie w odniesieniu do wszystkich aktywów w ramach wszystkich funduszy zarządzanych przez Towarzystwo, uwzględniając strategie inwestycyjne i rodzaje aktywów posiadanych przez fundusze oraz, w stosownych przypadkach, istnienie różnych zewnętrznych podmiotów wyceniających,
- c) podlegają okresowemu przeglądowi, nie rzadziej niż raz do roku,
- d) podlegają uzgodnieniu z Depozytariuszem.

Efektywna stopa procentowa („Efektywna Stopa Procentowa”) to stopa, przy zastosowaniu której następuje zdyskontowanie do bieżącej wartości związanych ze składnikiem lokat lub zobowiązań Funduszu przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych w okresie do terminu zapadalności lub wymagalności, a w przypadku składników o zmiennej stopie procentowej - do najbliższego terminu oszacowania przez rynek poziomu odniesienia, stanowiąca wewnętrzną stopę zwrotu składnika Aktywów Funduszu lub zobowiązania Funduszu w danym okresie.

W przypadku przeszacowania składnika lokat Funduszu dotychczas wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia - wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych Funduszu stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.

### **Szczególne metody wyceny składników lokat**

Transakcje reverse repo / buy-sell back i depozyty bankowe ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy.

Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych oraz dłużne instrumenty finansowe wyemitowane przez fundusz ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy.

Transakcje reverse repo / buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

Zobowiązania Funduszu z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

Papiery wartościowe, których własność została przeniesiona przez Fundusz na drugą stronę w wyniku zawarcia umowy pożyczki papierów wartościowych, stanowią składnik lokat Funduszu. Przychody z tytułu udzielenia pożyczki papierów wartościowych Fundusz nalicza zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie.

Papiery wartościowe, których Fundusz stał się właścicielem w wyniku zawarcia umowy pożyczki papierów wartościowych, nie stanowią składnika lokat Funduszu. Koszty z tytułu otrzymania pożyczki papierów wartościowych Fundusz rozlicza zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie.

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych:

a) o pierwotnym terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni, który to termin nie podlegał wydłużeniu, oraz  
b) niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji - dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składnika aktywów. W takim przypadku, Fundusz informuje o poszczególnych aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenionych zgodnie z tym przepisem oraz o ich wartości i udziale w aktywach lub zobowiązaniach Funduszu na dzień bilansowy w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

Zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych oraz dłużne instrumenty finansowe wyemitowane przez fundusz wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Aktywa Funduszu oraz zobowiązania Funduszu denominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na aktywnym rynku - w walucie, w której są denominowane. Aktywa oraz zobowiązania Funduszu, o których mowa w zdaniu pierwszym, wykazuje się w PLN, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego w Dniu Wyceny średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, a w przypadku Aktywów Funduszu

notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ogłasza kursu, wartość określa się w relacji do waluty USD, a jeżeli nie jest to możliwe - do waluty EUR.

Wycena za pomocą modelu wyceny, oznacza technikę wyceny pozwalającą wyznaczyć wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązań poprzez przeliczenie przyszłych kwot, w szczególności przepływów pieniężnych lub dochodów i wydatków, na jedną zdyskontowaną kwotę z uwzględnieniem założeń dotyczących ryzyka lub pozwalającą za pomocą innych powszechnie uznanych metod na oszacowanie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, gdzie dane wejściowe do modelu są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni lub pośredni; w przypadku gdy dane obserwowalne na rynku nie są dostępne, dopuszcza się zastosowanie danych nieobserwowalnych, z tym że we wszystkich przypadkach Fundusz wykorzystuje w maksymalnym stopniu dane obserwowalne i w minimalnym stopniu dane nieobserwowalne; Nieruchomości wycenia się w oparciu o operat szacunkowy, sporządzony zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami, przy czym należy uwzględnić wszelkie istotne zmiany wartości godziwej nieruchomości po sporządzeniu operatu szacunkowego, w okresie jego obowiązywania.

Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych oraz zobowiązania z tytułu otrzymanej pożyczki papierów wartościowych, w rozumieniu rozporządzenia o pożyczkach papierów wartościowych, wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

## **5. OPIS WPROWADZONYCH ZMIAN STOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI, W TYM**

- a) Metod ujmowania operacji w księgach rachunkowych
- b) Metod wyceny oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości zgodnymi z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. 2007, nr 249 poz. 1859 dalej „Rozporządzenie”) w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 grudnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2436, dalej „Rozporządzenie Zmieniające”).

Poniżej przedstawiono opis głównych zmian zasad rachunkowości zaimplementowanych przez Fundusz od 1 lipca 2021 r. które mają zastosowanie do rocznego sprawozdania finansowego Funduszu za rok 2021.

Kluczowe zmiany obowiązujące od dnia 1 lipca 2021 r.

Odejście od stosowania skorygowanej ceny nabycia jako podstawowego sposobu wyceny instrumentów dłużnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych do 30 czerwca 2021 r. Fundusz dokonywał wyceny dłużnych instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnym rynku w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Od dnia 1 lipca 2021 r. dłużne instrumenty finansowe nienotowane na aktywnym rynku, co do zasady, są wyceniane według wiarygodnie oszacowanej wartości

godziwej, przy czym za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą uznaje się w tym przypadku, (a) cenę otrzymaną przy zastosowaniu modelu wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne w sposób bezpośredni lub pośredni (tzw. poziom 2 hierarchii wartości godziwej) albo w przypadku braku ceny, o której mowa w pkt (a), (b) - wartość godziwą ustaloną za pomocą modelu wyceny opartego o dane nieobserwowalne (tzw. poziom 3 hierarchii wartości godziwej).

Zmiana definicji wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej.

Zgodnie z obowiązującymi dotychczas regulacjami za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą uznawany była wartość wyznaczona poprzez (a) oszacowanie wartości składnika lokat przez wyspecjalizowaną, niezależną jednostkę świadczącą tego rodzaju usługi, o ile możliwe jest rzetelne oszacowanie przez tę jednostkę przepływów pieniężnych związanych z tym składnikiem, (b) zastosowanie właściwego modelu wyceny składnika lokat, o ile wprowadzone do tego modelu dane wejściowe pochodzą z aktywnego rynku, (c) oszacowanie wartości składnika lokat za pomocą powszechnie uznanych metod estymacji, (d) oszacowanie wartości składnika lokat, dla którego nie istnieje aktywny rynek, na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym. Rozporządzenie Zmieniające wprowadziło daleko idącą zmianę w pojęciu wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, za którą obecnie uznaje się (a) cenę z aktywnego rynku (poziom 1 hierarchii wartości godziwej), (b) w przypadku braku ceny, o której mowa w pkt (a), cenę otrzymaną przy zastosowaniu modelu wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne w sposób bezpośredni lub pośredni (poziom 2 hierarchii wartości godziwej), (c) w przypadku braku ceny, o której mowa w pkt (a) i pkt (b), wartość godziwą ustaloną za pomocą modelu wyceny opartego o dane nieobserwowalne (poziom 3 hierarchii wartości godziwej).

Zmiana definicji aktywnego rynku.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych do 30 czerwca 2021 r. Fundusz przyjmował iż aktywny rynek to rynek spełniający łącznie następujące kryteria: (a) instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne, (b) zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, (c) ceny są podawane do publicznej wiadomości. Zmiana Rozporządzenia przyniosła zupełnie nową definicję aktywnego rynku, za który obecnie uznaje się: rynek, na którym transakcje dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać bieżących informacji na temat cen tego składnika aktywów lub zobowiązania, w tym rynki giełdowe, rynki pośredników, rynki brokerskie i rynki transakcji bezpośrednich, które cechują się taką częstotliwością i wolumenem.

4) Wprowadzenie definicji wyceny za pomocą modelu.

Rozporządzenie nie zawierało dotychczas definicji w powyższym zakresie, jednakże wprowadzenie do jego treści zmian w zakresie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej wymagało doprecyzowania także innych pojęć, w tym określenia wyceny za pomocą modelu za którą uznaje się: technikę wyceny pozwalającą wyznaczyć wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązań poprzez przeliczenie przyszłych kwot, w szczególności przepływów pieniężnych lub dochodów i wydatków, na jedną zdyskontowaną kwotę

z uwzględnieniem założeń dotyczących ryzyka lub pozwalającą za pomocą innych powszechnie uznanych metod na oszacowanie wartości godziwej aktywów lub zobowiązań, gdzie dane wejściowe do modelu są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni lub pośredni; w przypadku gdy dane obserwowalne na rynku nie są dostępne, dopuszcza się zastosowanie danych nieobserwowalnych, z tym że we wszystkich przypadkach fundusz wykorzystuje w maksymalnym stopniu dane obserwowalne i w minimalnym stopniu dane nieobserwowalne.

Wprowadzenie definicji danych obserwowalnych oraz danych nieobserwowalnych.

Konsekwencją przedstawionych wyżej zmian w zakresie wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej oraz zastosowanie pojęcia wyceny za pomocą modelu, wymagało również uzupełnienia słownika pojęć o dwie dodatkowe, nieznane dotychczas Rozporządzeniu definicje: dane obserwowalne, za które przyjmują się dane wejściowe do modelu odzwierciedlające założenia, które przyjęliby uczestnicy rynku podczas wyceny składnika aktywów lub zobowiązania, uwzględniające w sposób bezpośredni lub pośredni: (a) ceny podobnych aktywów lub zobowiązań pochodzących z aktywnego rynku, (b) ceny identycznych lub podobnych aktywów lub zobowiązań pochodzących z rynku, który nie jest aktywny, (c) dane wejściowe do modelu inne niż ceny, o których mowa w pkt (a) i pkt (b), które są obserwowalne w odniesieniu do danego składnika aktywów lub zobowiązania, w szczególności: – stopy procentowe i krzywe dochodowości obserwowalne we wspólnie notowanych przedziałach, – zakładaną zmienność, – spread kredytowy, (d) dane wejściowe potwierdzone przez rynek. Natomiast danymi nieobserwowalnymi są: dane wejściowe do modelu opracowywane przy wykorzystaniu wszystkich wiarygodnych informacji dostępnych w danych okolicznościach na temat założeń przyjmowanych przez uczestników rynku, które spełniają cel wyceny wartości godziwej.

Wprowadzone przez Rozporządzenie Zmieniające regulacje znajdują również odzwierciedlenie w treści sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych, w których należy dokonywać ujawnień w zakresie poszczególnych aktywów i zobowiązań finansowych wycenionych z użyciem skorygowanej ceny nabycia oraz ich wartości i udziale w aktywach lub zobowiązaniach funduszu inwestycyjnego na dzień bilansowy.

Przyjęte zmiany metod wyceny nie stanowią zmian przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, ciągłość stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości jest zachowana. Skutki wprowadzonych zmian wartości szacunkowych na dzień 31.12.2022 ujawniono w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

Zmiany w prezentacyjne w sprawozdaniu finansowym Funduszu:

- wprowadzono nową kategorię lokat - pozycja udzielone pożyczki pieniężne w tabeli głównej składniki lokat,
- wprowadzono nową pozycję - Podatek dochodowy w tabeli Rachunek wyniku z operacji,
- wprowadzono podział wynagrodzenia TFI na część zmienną i stałą w tabeli Rachunek wyniku z operacji,
- usunięto pozycję Nieruchomości w tabeli Bilans oraz wprowadzono pozycję certyfikaty inwestycyjne nie w pełni opłacone w ramach Kapitału wpłaconego,
- zmodyfikowano nieznacznie treść not 1,3,7,8,10